

prima instanță: I. Țurcan
instanța de apel: B. Bîrca, N. Traciuc, E. Clim

DECIZIE

15 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vascan Anatolie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Podgornîi Maria, Cușco Andrei și Savca Eugenia împotriva lui Vascan Anatolie, Vascan Grigore, Vascan Constanța cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și anularea contractelor de donație și acțiunea reconvențională înaintată de Vascan Anatolie împotriva lui Savca Eugenia, Podgornîi Maria și Cușco Andrei cu privire la declararea nulă a recipiselor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău 01 aprilie 2015, prin care a fost respinsă cererea lui Vascan Anatolie cu privire la scutirea de la plata taxei de stat,

c o n s t a ț ă

La 25 iunie 2012 Podgornîi Maria, Cușco Andrei, Savca Eugenia s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Vascan Anatolie, Vascan Ecaterina, Vascan Raisa, Vascan Viorel, Societatea Comercială „Sălcioara - Vascan,, SRL solicitînd încasarea sumei de 131000 euro sau echivalentul în lei calculat după cursul valutar al BNM în temeiul contractului de împrumut pecuniar cu titlul oneros, încheiat de către reclamantî cu defuncta Cebotari(Vascan) Valentina, încasarea în mod solidar a dobînzii de întîrziere pentru nerestituirea împrumutului în termen, încasarea cheltuielilor de judecată și repunerea în termen a reclamantei Savca Eugenia pentru încasarea împrumutului în valoare de 5000 (cinci mii) euro.

La 02 aprilie 2014 reclamantîi Podgornîi Maria, Cușco Andrei și Savca Eugenia au depus cerere concretizare și de modificare a cererii de chemare în judecată.

La 09 aprilie 2014 Vascan Anatolie a înaintat acțiune reconvențională

împotriva lui Savca Eugenia, Podgornîi Maria și Cușco Andrei cu privire la declararea nulă a recipiselor.

Prin hotărârea judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Podgornîi Maria și Cușco Andrei împotriva lui Vascan Anatolie, Vascan Grigore și Vascan Constanța, s-a încasat de la Vascan Anatolie în beneficiul lui Podgornîi Maria și Cușco Andrei suma de 100 000,00 euro exprimată în lei moldovenești după cursul valutar al BNM la data executării hotărârii și dobânda de întârziere în sumă de 55 561, 64 euro, au fost anulate contractele de donație nr. 20814 din 21 iulie 2010 și nr. 10956 din 17 septembrie 2012 cu repunerea părților în poziția inițială, s-a încasat în beneficiul lui Podgornîi Maria și Cușco Andrei câte 1 000 lei, drept compensare a taxei de stat, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 lei. A fost respinsă cererea Mariei Podgornîi și Cușco Andrei cu privire la încasarea dobânzii lunare de 2% din suma împrumutului, ca neîntemeiată, cererea lui Savca Eugenia împotriva lui Vascan Anatolie cu privire la repunerea în termen a acțiunii și a fost respinsă ca tardivă acțiunea lui Savca Eugenia împotriva lui Vascan Anatolie privind încasarea împrumutului, dobânzii contractuale, dobânzii legale de întârziere și anularea contractelor de donație nr. 10956 din 17 septembrie 2012 și nr. 20814 din 21 iulie 2010, a fost respinsă cererea reconvențională a lui Vascan Anatolie împotriva lui Savca Eugenia, Podgornîi Maria și Cușco Andrei cu privire la declararea nulă a recipiselor ca neîntemeiată și s-a încasat de la Vascan Anatolie în beneficiul statului restul taxei de stat în sumă de 23 000,00 lei.

La 15 decembrie 2014 Vascan Anatolie a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 21 noiembrie 2015. La cererea de apel nu a anexat dovada achitării taxei de stat solicitînd scutirea de la plata acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, s-a respins cererea lui Vascan Anatolie cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Vascan Anatolie, și i s-a comunicat despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750, 00 lei pînă la data de 13 mai 2015 ora 11:00.

Totodată i-a fost explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 12 mai 2015 Vascan Anatolie a depus apelul motivat, în cuprinsul căruia a formulat repetat cererea privind scutirea de la plata taxei de stat.

La 10 iunie 2015 Vascan Anatolie a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 solicitînd admiterea recursului, casarea a încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 și scutirea de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu încheierea contestată

și o consideră ilegală.

Indică recurentul că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 i s-a încălcat dreptul de acces liber la justiție.

Precizează recurentul că este în imposibilitate să achite taxa de stat, deoarece nu este angajat în câmpul muncii, iar de alte surse de venit nu dispune și nici nu deține cu drept de proprietate bunuri imobile.

Mai indică recurentul că la înaintarea cererii de chemare în judecată pârții Savca Eugenia, Podgornii Maria și Cușco Andrei au fost scutiți de la plata taxei de stat prin încheierea Judecătoriei Centru.

Astfel, pentru a-i garanta dreptul la un proces echitabil instanța de apel urma să țină cont de faptul că, la înaintarea acțiunii de către intimati a fost admisă cererea privind scutirea reieșind din starea financiară.

Consideră recurentul că instanța de apel la emiterea încheierii contestate nu a respectat principiul proporționalității, adică nu a ținut cont de cuantumul sumei ce trebuie să fie plătită, situația apelantului, stadiul procesual în care intervine restricția și garanțiile procesuale de care se bucură participantul la proces.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului s-a constatat că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 01 aprilie 2015, copia încheierii a fost expediată lui Vascan Anatolie însă dovada că aceasta a fost recepționată și la ce dată nu există.

Mai mult ca atât, la f. d. 3 Vol. II este indicat expres că Curtea de Apel Chișinău a expediat părților la data de 30 martie 2015, citația pentru data de 13 mai 2015 ora 11:00, sala nr. 8, iar apelantului și copia încheierii din 01 aprilie 2015 de a nu da curs cererii de apel, cea ce este imposibil din punct de vedere cronologic.

Prin prisma normei de drept citate și reieșind din faptul că Vascan Anatolie indică că cu copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 a făcut cunoștință la 28 mai 2015, iar la materialele cauzei nu există dovada de recepție de către apelant a copiei încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, recursul împotriva încheieri Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 declarat la 10 iunie 2015 se consideră depus în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 01 aprilie 2015 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum s-a stabilit, la 15 decembrie 2014 Vascan Anatolie a declarat apel

nemotivat împotriva hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chişinău din 21 noiembrie 2015. La cererea de apel nu a anexat dovada achitării taxei de stat solicitînd scutirea de la plata acesteia.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 01 aprilie 2015, s-a respins cererea lui Vascan Anatolie cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Vascan Anatolie, şi i s-a comunicat despre necesitatea prezentării apelului motivat şi a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750, 00 lei pînă la data de 13 mai 2015.

Totodată i-a fost explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menţionate şi nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat şi apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 12 mai 2015 SRL Vascan Anatolie a depus apelul motivat, în cuprinsul căruia a formulat repetat cererea privind scutirea de la plata taxei de stat.

Cu referire la cele enunţate, Colegiul reiterează prevederile art. 364 alin. (1) CPC potrivit căruia cererea de apel se depune în scris la instanţa judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condiţiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin (4) CPC la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întruneşte condiţiile prevăzute la art.364 şi 365 şi dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanţa de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplineşte în termen indicaţiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării iniţiale.

Respectiv, Colegiul învederează obligativitatea impusă de prezenta normă persoanelor fizice sau juridice de a prezenta la depunerea cererii de apel plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condiţiile legii.

Astfel, potrivit art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În conformitate cu art. 84 alin. (4) CPC în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanţa judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei.

Din considerentele menţionate, luînd în cumul circumstanţele sus enunţate şi faptul că recurentul nu a prezentat probe pertinente şi concludente ce ar demonstra că starea sa materială este precară, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia că instanţa de apel conform prevederilor legale a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei

de stat în mărime de 18 750, 00 lei, obligînd apelantul să achite taxa de stat și să prezinte apelul motivat pînă la data de 13 mai 2015 ora 11:00, comunicându-i că în caz contrar apelul va fi restituit fără examinare.

Nu poate fi reținut și se respinge argumentul formulat în cererea de recurs de către Vascan Anatolie cu privire la faptul că la înaintarea acțiunii inițiale, reclamanții/intimații au fost scutiți de la plata taxei de stat și că în urma acestui fapt, el de asemenea urmează a fi scutit de la plata taxei de stat, or, conform materialelor cauzei se constată că solicitînd scutirea de la plata taxei de stat, reclamanții/intimații Podgornîi Maria, Cușco Andrei și Savca Eugenia au prezentat probe în acest sens.

În această ordine de idei Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs de către Vascan Anatolie nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, or Vascan Anatolie urma să probeze cele invocate în cererea de recurs.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat de către Vascan Anatolie.

în conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Vascan Anatolie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Podgornîi Maria, Cușco Andrei Savca Eugenia împotriva lui Vascan Anatolie, Vascan Grigore, Vascan Constanța cu privire la încasarea datoriei, dobînzii, dobînzii de întîrziere și anularea contractelor de donație și acțiunea reconvențională înaintată de Vascan Anatolie împotriva lui Savca Eugenia, Podgornîi Maria, Cușco Andrei cu privire la declararea nulă a recipiselor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat